

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617206274
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4617206274.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v spore žalobcu: E. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXXX/XX, L. XX I., zastúpeného: JUDr. Peter Ďurmek, advokát so sídlom Sládkovičova 1172/34, 957 XX Bánovce nad Bebravou, IČO: 42 150 515, proti žalovaným: 1. B. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/XXX, L. XX I., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Edit Balážiková s.r.o., so sídlom Jesenského 231/5, 958 XX Partizánske, IČO: 47 239 948, 2. I. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. S. L. XX I., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Slávik a partneri, s.r.o., so sídlom Nám. M.R. Štefánika 3, L. XX I., 3. W. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom V... XX I., 4. OASIS, s.r.o., so sídlom V. Kalváriou 1163/85, L. XX I., IČO: 35 942 240, o zriadenie vecného bremena - práva cesty cez príľahlý pozemok, o odvolaní žalovaného v 1. rade proti uzneseniu Okresného súdu I. zo dňa 30. marca 2021 č.k. 4C/66/2XX7-539, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania žalovaného v prvom rade m e n í tak, že žalovaný v prvom rade má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

Žalovaný v prvom rade má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom konanie zastavil a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniam § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1, § 257 Civilného sporového poriadku (CSP). Vo vzťahu k žalovanému v 1. rade o trovách konania rozhodol podľa § 257 CSP a nárok na náhradu trov konania mu nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Poukázal na okolnosti prejednávanej veci, na správanie sa žalobcu a žalovaného v 1. rade v priebehu konania, na okolnosti, ktoré predchádzali podaniu žaloby a dospel k záveru, že v tomto prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nie je možné žalobcovi a žalovanému v 1. rade navzájom priznať náhradu trov konania. Uviedol, že tieto dôvody spočívajú v tom, že žalobcovi bolo zabraňované v prístupe k jeho nehnuteľnostiam konaním zo strany žalovaného v 1. rade, i keď podľa výpisu z LV č. XXXX pre kat.úz. I. už pred podaním žaloby bolo na parc.č. XXXX/X patriacej žalovanému v 1. rade zriadené vecné bremeno pre parc.č. XXXX, XXXX/X, XXXX/X a XXXX, z ktorých žalobcovi patrila parc.č. XXXX/X, na ktorej bol postavený rodinný dom súp.č. XXXX, ktoré však nebolo bližšie špecifikované, čo vyvolávalo problémy medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade. Tieto problémy sa žalobca rozhodol riešiť podaním žaloby na súd. V priebehu súdneho konania žalovaný v 1. rade požiadal o výmaz vecného bremena z listu vlastníctva, k čomu aj došlo a až na zásah okresnej prokuratúry, bol tento zápis obnovený. Žalovaný v 1. rade reálne znemožňoval žalobcovi prejazd osobným motorovým vozidlom k jeho nehnuteľnosti tým, že si z bočnej strany domu vybudoval schody bez akéhokoľvek povolenia, čo bolo následne predmetom konania na stavebnom úrade. K vyriešeniu všetkých týchto problémov došlo až po znaleckom dokazovaní, keď žalovanému v 1. rade reálne hrozilo, že bude rozhodnuté o zriadení vecného bremena cez jeho pozemok, ale žalobca uzavrel kúpnu zmluvu, ktorou svoje nehnuteľnosti

previedol na žalovaného v 2. rade, čím odpadol dôvod ďalšieho sporu. Uvedené okolnosti, postoj strán v konaní a konečné vyriešenie sporu dohodou medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré žalovanému v 1. rade nepriznal náhradu trov konania, i keď zastavenie konania procesne zaviniť žalobca späťvzatím žaloby a teda v zásade by podľa § 256 ods. 1 CSP mal právo na náhradu trov konania žalovaný v 1. rade.

2. Žalovaný v 1. rade podal odvolanie v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie v časti trov konania tak, že mu prizná právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Dôvodil podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keď pri rozhodovaní o náhrade trov konania aplikoval § 257 CSP a tvrdil, že na strane žalobcu neboli dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalovanému v 1. rade. Keďže žalobca zaviniť zastavenie konania, ku ktorému došlo nezávisle od žalovaného v 1. rade, mal súd prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzať zo zásady procesnej zodpovednosti za zavinenie zakotvanej v § 256 ods. 1 CSP. Namietal voči názoru súdu prvej inštancie, že svojím správaním zaviniť podanie žaloby, keď žalobcovi ako vlastníkovi susednej nehnuteľnosti odmietol umožniť prístup k tejto nehnuteľnosti cez svoje pozemky, z ktorého dôvodu by mu nemal byť priznaný nárok na náhradu trov konania. Tvrdil, že žalobca nadobudol dotknuté nehnuteľnosti s vedomím, že k nim nemá zabezpečený prístup a podanou žalobou sa domáhal zriadenia vecného bremena, spočívajúceho v práve cesty cez pozemok vo vlastníctve žalovaného v 1. rade, a nie umožnenia výkonu existujúceho vecného bremena a práva z neho vyplývajúceho. Namietal voči tvrdeniu súdu prvej inštancie, že k vyriešeniu problémov došlo až po znaleckom dokazovaní, keď malo žalovanému v 1. rade reálne hroziť rozhodnutie o zriadení vecného bremena cez jeho pozemok. Poukázal na znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že vecné bremeno má byť zriadené cez pozemky vo vlastníctve žalovaných v 2. a 3. rade, s ktorými sa žalobca dohodol. Navyše súd prvej inštancie prejednal rozhodnutie súdu vo veci samej, čo je pri rozhodovaní o zastavení konania v dôsledku späťvzatia žaloby neprípustné. Tvrdil, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania v dôsledku jeho zastavenia má súd vychádzať zo zásady procesnej zodpovednosti za zavinenie a nemôže prihliadať na to, akoby bol rozhodol vo veci samej, keby žalobca nepristúpil k späťvzatiu žaloby, a zamieňať si to potom s dôvodmi hodnými osobitného zreteľa podľa § 257 CSP.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 1. rade uviedol, že s uznesením súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa nepriznania trov konania súhlasí. Sám hradil trovy svojho právneho zastúpenia a výdavky na znalecký posudok, ktorý bol nanič a bolo ho potrebné prepracovať. Poukázal na predchádzajúci spor medzi bratom žalovaného v 1. rade a žalovaným v 1. rade, v ktorom došlo k zamietnutiu žaloby pre procesné pochybenie advokáta žalobcu a nie z vecnej stránky. Tvrdil, že žalovaný v 1. rade mu poradil, aby podal žalobu na S. a OASIS.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 355 ods. 1, § 359 CSP), a zistení, že spĺňa náležitosti ustanovenia § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 1. rade je dôvodné, preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej v časti týkajúcej sa trov konania žalovaného v 1. rade podľa § 388 CSP zmenil, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na zrušenie.

5. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na zrušenie.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal voči žalovaným v 1. až 3. rade zriadenia vecného bremena v prospech vlastníka stavby rodinného domu. Žalobu zdôvodnil tým, že je vlastníkom rodinného domu, ku ktorému nemá zabezpečený prístup ani peši ani prejazdom motorovými vozidlami. K domu sa dá dostať buď cez pozemok vo vlastníctve žalovaného v 1. rade alebo cez pozemok vo vlastníctve žalovaných v 2. a 3. rade. Preto podal žalobu a žiadal, aby súd rozhodol alternatívne tak, že vecné bremeno zriadi buď cez pozemok žalovaného v 1. rade alebo cez pozemok žalovaných v 2. a 3. rade. V priebehu konania žalobca navrhol vstup žalovaného v 4. rade a súd prvej inštancie uznesením zo dňa 14. septembra 2018 č.k. 4C/66/2017-193 pripustil, aby do konania vstúpila spoločnosť OASIS,

s.r.o., ako žalovaný v 4. rade. Podaním doručeným dňa 17.02.2021 žalobca vzal žalobu späť v celom rozsahu, žiadal konanie zastaviť a žiadnej strane nepriznať náhradu trov konania. Dôvodil, že došlo k uzavretiu mimosúdnej dohody medzi ním a žalovaným v 2. rade. Žalovaný v 1. rade so späťvzatím žaloby súhlasil a žiadal priznať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalovaný v 2. rade so späťvzatím žaloby súhlasil a trovy konania si neuplatnil. Žalovaní v 3. a 4. rade sa k späťvzatiu žaloby nevyjadрили. Súd prvej inštancie uznesením konanie zastavil a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. Na odvolanie žalovaného v 1. rade je výrok o trovách konania vo vzťahu k žalovanému v 1. rade predmetom skúmania odvolacím súdom.

7. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

8. Odvolací súd preskúmal uznesenie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania žalovaného v 1. rade a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností a z vykonaného dokazovania vyvodil nesprávny právny záver. Vo vzťahu k trovám konania žalovaného v 1. rade posudzoval súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania podľa § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Za dôvody hodné osobitného zreteľa považoval súd prvej inštancie charakter a dôvody tohto sporu a charakter a dôvody sporu medzi predchádzajúcim vlastníkom rodinného domu a žalovaným v 1. rade. A to napriek tomu, že v predchádzajúcom spore bola žaloba zamietnutá pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie, a v tomto spore došlo k zastaveniu konania pre späťvzatie žaloby z dôvodu dohody žalobcu so žalovaným v 2. rade. Za týchto skutkových okolností odvolací súd nepovažoval aplikáciu ustanovenia § 257 CSP vo vzťahu k trovám konania žalovaného v 1. rade za dôvodnú. Uvedené pochybenie súdu prvej inštancie odvolací súd napravil tak, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania žalovaného v 1. zmenil a o trovách konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP.

9. Odvolací súd poukazuje na to, že z ustanovenia § 256 ods. 1 CSP vyplýva zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie zastavenia konania, ktorá uplatnená v praxi znamená, že trovy je povinná nahradiť tá strana, ktorá spôsobila, že vznikli. Zavinenie zastavenia konania sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Súd posudzuje zavinenie tak, že skúma správanie strany sporu v priebehu konania, dôvody späťvzatia žaloby, prípadne skutočnosť, že žalobca vzal žalobu alebo jej časť späť bez uvedenia dôvodu.

10. Pri rozhodovaní o trovách konania vo vzťahu k žalovanému v 1. rade odvolací súd považoval za rozhodujúce, že späťvzatiu žaloby došlo z dôvodu mimosúdnej dohody uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade. Žalovaný v 1. rade so žalobou od začiatku konania nesúhlasil a nebol ani účastníkom mimosúdnej dohody. Za týchto okolností odvolací súd prijal záver, podľa ktorého žalobca zavinil zastavenie konania voči žalovanému v 1. rade. Preto žalovanému v 1. rade priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi podľa § 256 ods. 1 CSP a to v rozsahu 100 %. Ako je vyššie uvedené zásadu procesnej zodpovednosti za zavinenie pri zastavení konania je potrebné posudzovať z procesného hľadiska, pričom rozhodujúcimi skutočnosťami sú tie, ktoré nastali po začatí konania. Konanie začalo doručením žaloby dňa 18.11.2017 a k späťvzatiu žaloby došlo až 17.02.2021, v dôsledku mimosúdnej dohody žalobcu a žalovaného v 2. rade, preto nemožno žalovanému v 1. rade prisudzovať zavinenie na zastavení konania. Navyše žiadne dôvody osobitného zreteľa podľa § 257 CSP odvolací súd v konaní nezistil. Ustanovenie § 257 CSP dáva súdu možnosť zvoliť iný záver pri náhrade trov konania, než vyplýva zo všeobecných zásad, avšak musí ísť o výnimočné okolnosti. Rozhodovanie v zmysle § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj okolnostiach na strane strán sporu. V predmetnom konaní okolnosti hodné osobitného zreteľa spočívajúce v okolnostiach danej veci preukázané neboli. Žalobca nehnuteľnosť kúpil bez možnosti prístupu a teda vedel, že sa bude musieť s niektorým s majiteľov susedných pozemkov dohodnúť, respektíve domáhať sa zriadenia vecného bremena súdnou cestou. V žalobe žiadal, aby súd rozhodol alternatívne tak, že vecné bremeno zriadi buď cez pozemok žalovaného v 1. rade alebo cez pozemok žalovaných v 2. a 3. rade. Teda vedel, že voči niektorému zo žalovaných bude žaloba zamietnutá.

Rovnako neboli preukázané žiadne výnimočné okolnosti na strane žalobcu a žalovaného v 1. rade, či už osobné, majetkové, zárobkové alebo iné pomery, ktoré by odôvodňovali aplikáciu § 257 CSP.

11. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej v časti týkajúcej sa trov konania žalovaného v 1. rade podľa § 388 zmenil tak, že žalovaný v 1. rade má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

12. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % z dôvodu, že žalovaný v 1. rade bol v odvolacom konaní úspešný. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).